

Brüsszel, 2020. április 21.
REV3 – a 2019. március 13-i
közlemény (REV2) helyébe lép

KÖZLEMÉNY AZ ÉRDEKELT FELEK RÉSZÉRE

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EU-BÓL VALÓ KILÉPÉSE ÉS AZ EURÓPAI ÜZEMI TANÁCSOKRA VONATKOZÓ UNIÓS SZABÁLYOK

Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén kilépett az Európai Unióból, és „harmadik ország” lett.¹ A kilépésről rendelkező megállapodás² 2020. december 31-ig³ tartó átmeneti időszakot ír elő. Eddig az időpontig az uniós jog teljes egészében alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban⁴.

Az EU és az Egyesült Királyság az átmeneti időszak alatt tárgyalásokat fog folytatni egy új partnerségre irányuló, szabadkereskedelmi övezetet létrehozó megállapodásról. Nem biztos azonban, hogy az átmeneti időszak végéig létrejön és hatályba lép egy ilyen megállapodás. Mindenesetre egy ilyen megállapodás a piacra jutás feltételei tekintetében nagyon eltérő viszonyt teremtene, mint amelynek keretében az Egyesült Királyság a belső piacon⁵, az EU vámuniójában, valamint a hea (hozzáadottérték-adó) és a jövedéki adó területén részt vesz.

Ezen túlmenően az átmeneti időszak lejárta után az Egyesült Királyság az uniós jog uniós tagállamokban történő végrehajtása és alkalmazása tekintetében harmadik ország lesz.

Ezért valamennyi érdekelt felet és különösen a gazdasági szereplőket emlékeztetjük az átmeneti időszak lejárta után irányadó jogi helyzetre.

¹ A harmadik ország olyan ország, amely nem tagja az EU-nak.

² Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) („a kilépésről rendelkező megállapodás”).

³ Az átmeneti időszak – 2020. július 1-je előtt – egy alkalommal, legfeljebb 1 vagy 2 évvel meghosszabbítható (a kilépésről rendelkező megállapodás 132. cikkének (1) bekezdése). Az Egyesült Királyság kormánya mindeddig kizárta a meghosszabbítást.

⁴ A kilépésről rendelkező megállapodás 127. cikkében meghatározott egyes kivételekkel, amelyek egyike sem releváns e közlemény szempontjából.

⁵ Nevezetesen a szabadkereskedelmi megállapodás nem tartalmaz olyan belső piaci elveket (az áruk és a szolgáltatások területén), mint a kölcsönös elismerés, a származási ország elve és a harmonizáció. A szabadkereskedelmi megállapodás emellett nem szünteti meg – többek között az áruk származására és alapanyagaira vonatkozó – vámalakíságokat és vámmellenőrzéseket, és nem töröl el behozatali és kiviteli tilalmakat és korlátozásokat.

Tanács az érdekelt felek részére

Az európai üzemi tanács létrehozásáról vagy a közösségi szintű vállalkozások és vállalkozáscsoportok munkavállalóinak tájékoztatását és a velük folytatott konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról szóló 2009/38/EK irányelv⁶ hatálya alá tartozó, egyesült királysági munkavállalókkal rendelkező társaságok számára különösen ajánlott, hogy e közlemény fényében értékeljék az átmeneti időszak lejártának következményeit.

Figyelem:

Ez a közlemény nem foglalkozik az európai társasági joggal, és különösen az Egyesült Királyság kilépésének következményeivel az európai társasági jogi formákra nézve.

E kérdésekkel más készülő vagy már közzétett közlemények foglalkoznak⁷.

Az átmeneti időszak lejárta után a munkavállalók transznacionális tájékoztatására, valamint a velük folytatott transznacionális konzultációra vonatkozó, a 2009/38/EK irányelvben foglalt uniós szabályok többé nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra. Ez különösen az alábbi következményekkel jár:

1. A 2009/38/EK IRÁNYELV ALKALMAZÁSÁNAK KÜSZÖBÉRTÉKEI

A 2009/38/EK irányelv meghatározza az európai üzemi tanácsok létrehozásának feltételeit, valamint azok működését és esetleges megszüntetését. A 2009/38/EK irányelv 2. cikkében szereplő fogalom meghatározás szerint „közösségi szintű vállalkozás”: a tagállamokban működő, legalább 1 000 munkavállalót foglalkoztató vállalkozás, amely legalább két tagállamban tagállamonként legalább 150 munkavállalót foglalkoztat. „Közösségi szintű vállalkozáscsoport”: olyan vállalkozáscsoport, amely:

- a tagállamokban legalább 1 000 munkavállalót foglalkoztat,
- különböző tagállamokban legalább két vállalkozáscsoporttal rendelkezik,

valamint

- egy tagállamban legalább 150 munkavállalót foglalkoztató, legalább egy vállalkozáscsoporttal és legalább egy további, egy másik tagállamban működő, legalább 150 munkavállalót foglalkoztató vállalkozáscsoporttal rendelkezik.

Az átmeneti időszak lejárta után annak meghatározása céljából, hogy olyan, közösségi szintű vállalkozásról vagy közösségi szintű vállalkozáscsoportról van-e szó, amelyre a 2009/38/EK irányelv alkalmazandó, az Egyesült Királyság többé

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/38/EK irányelve (2009. május 6.) az európai üzemi tanács létrehozásáról vagy a közösségi szintű vállalkozások és vállalkozáscsoportok munkavállalóinak tájékoztatását és a velük folytatott konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról (HL L 122., 2009.5.16., 28. o.).

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_hu

nem számít tagállamnak, az egyesült királysági munkavállalók pedig nem számítanak tagállami munkavállalóknak.

Ennek következtében, amennyiben az átmeneti időszak lejárta után a vonatkozó küszöbértékek már nem teljesülnek, az európai üzemi tanácsra a továbbiakban nem terjednek ki a 2009/38/EK irányelv alkalmazásából eredő jogok és kötelezettségek, akkor sem, ha az európai üzemi tanács már létrejött. Ez az üzemi tanács a vonatkozó nemzeti jog alapján működhet tovább.

Az átmeneti időszak lejárta érintheti a központi irányítás azon kötelezettségét is, hogy legalább két különböző tagállamban működő, minimálisan két vállalkozás vagy üzem által foglalkoztatott, legalább 100 munkavállaló vagy képviselőik írásos kérésére tárgyalásokat kezdeményezzen az európai üzemi tanács vagy a tájékoztatást és a konzultációt szolgáló eljárás kialakítása céljából (a 2009/38/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése).

2. EGYESÜLT KIRÁLYSÁGI VÁLLALKOZÁS MUNKAVÁLLALÓINAK RÉSZVÉTELE AZ EURÓPAI ÜZEMI TANÁCSOKBAN

Bár az átmeneti időszak lejárta után az egyesült királysági vállalkozások munkavállalóinak részvétele nem számít a tagállami vállalkozások munkavállalói részvételének (lásd fent), a 2009/38/EK irányelv lehetővé teszi harmadik országbeli képviselők részvételét az európai üzemi tanácsokban⁸. Ezért az egyesült királysági képviselők részt vehetnek majd az európai üzemi tanácsokban, amennyiben a vonatkozó, a 2009/38/EK irányelv 6. cikke szerinti megállapodás úgy rendelkezik.

3. A KÖZPONTI IRÁNYÍTÁS ÉS A KÖZPONTI IRÁNYÍTÁS KÉPVISELŐJÉNEK MŰKÖDÉSI HELYÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

A 2009/38/EK irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében a központi irányításnak vagy a központi irányítás képviselőjének az EU-ban kell működnie. Ezért az átmeneti időszak lejárta után azon európai üzemi tanácsok esetében, amelyek tekintetében a 2009/38/EK irányelv 2. cikkében foglalt küszöbérték az Unión belül továbbra is teljesül, de amelyek központi irányítása vagy a központi irányítás képviselője az Egyesült Királyságban működik, vagy át kell majd helyezni a központi irányítás feladatát valamelyik tagállamba, vagy a központi irányításnak ki kell neveznie egy új képviselőt valamelyik tagállamban. Amennyiben a központi irányítás az átmeneti időszak lejárta előtt nem teszi meg e lépések valamelyikét, ettől az időponttól kezdve a központi irányítás képviselőjének funkciója automatikusan a tagállamokban a legnagyobb számú munkavállalót foglalkoztató tagállami vállalkozás vagy vállalkozáscsoport vezetéséhez kerül, amely a 2009/38/EK irányelv 4. cikkének (3) bekezdése értelmében „feltételezett központi irányítássá” válik.

⁸ Lásd a 2009/38/EK irányelv 1. cikkének – a 6. cikk (2) bekezdésének a) pontjával együtt értelmezett – (6) bekezdését.

4. A 2009/38/EK IRÁNYELV 6. CIKKE SZERINTI MEGÁLLAPODÁSRA ALKALMAZANDÓ JOG

Az átmeneti időszak lejárta után azon tagállam joga lesz irányadó, amelyben a központi irányítás, vagy a „feltételezett központi irányítás”, vagy a központi irányítás képviselője található, annak érdekében, hogy a munkavállalóknak a 2009/38/EK irányelv szerinti jogai érvényesíthetők maradjanak az Unión belül.

Tehát, bár nem szükséges az Egyesült Királyság jogszabályaira utaló megállapodásokat módosítani, de a tisztánlátás és a jogbiztonság érdekében erősen javallott e megállapodásokat annyiban módosítani, hogy az kifejezetten kikösse valamely tagállam jogát (lásd alább e közlemény 6. pontját).

5. EGYÉB VONATKOZÁSOK

Az átmeneti időszak lejárta az alábbiak tekintetében is meghatározó lehet:

- az annak meghatározása céljából alkalmazandó jogszabályok, hogy egy vállalkozás „ellenőrző vállalkozásnak” minősül-e (a 2009/38/EK irányelv 3. cikke);
- a közösségi szintű vállalkozásokban vagy vállalkozáscsoportokban a különleges tárgyaló testület azon tagjai, akiket az adott tagállamban alkalmazott munkavállalók számával arányosan választanak meg vagy neveznek ki úgy, hogy minden tagállam számára az összes tagállamban alkalmazott munkavállalók számának minden 10 %-a vagy ennek hányada után egy helyet biztosítanak (a 2009/38/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja).

6. A 2009/38/EK IRÁNYELV 6. CIKKE SZERINTI MEGÁLLAPODÁSOK

A 2009/38/EK irányelv 6. cikke értelmében az európai üzemi tanács létrehozása és működése a szociális partnerek által a központi irányítás szintjén megtárgyalt megállapodáson alapul.

Az átmeneti időszak lejárta a „közösségi szintű vállalkozás” vagy a „közösségi szintű vállalkozáscsoport” szerkezetének e rendelkezés értelmében vett jelentős megváltozásához vezethet, emellett befolyásolhatja a már létrejött európai üzemi tanács működését. Az ilyen megállapodásokról folyó tárgyalások során szükséges lehet a fent említett következmények figyelembevétele. Már meglévő megállapodások esetében a fent említett következmények figyelembevétele érdekében módosításokra lehet szükség. A 2009/38/EK irányelv 13. cikke rendelkezik a megállapodás módosítását célzó eljárásról, amennyiben a hatályos megállapodások nem tartalmazzák az átalakításra vonatkozó rendelkezéseket.

A Bizottság munkajoggal foglalkozó honlapja (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=157&langId=hu>) általános tájékoztatást nyújt a munkavállalók transznacionális tájékoztatásáról és a velük folytatott transznacionális konzultációról. Ezek az oldalak szükség esetén további információkkal frissülnek.

Európai Bizottság
A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága